

CHUKUA JUKUMU LA AFYA YAKO

Ujumbe
kwa jamii

*Kukabiliana na usugu wa dawa za kuua vijasumu
Hadithi zinazohusu jamii inavyoshiriki kwa kutekeleza wajibu wake*

Volume 3

Wewe pia ... unaweza kuchukua hatua!

Waona rafiki yangu, kuna mengi ya watu kusoma kuhusu afya zao na matumizi mazuri ya dawa.

Naam, ndiyo muuguzi Waja. Asante sana kwa kunifunza. Nitaenda nikawafunze rafiki zangu.

Kusambazwa kwa usugu wa dawa za kuua vijasumu ni tatizo la Ulimwengu na hasa lina madhara makubwa katika Afrika ambayo inaumia kwa maambukizi mengi na haina rasilimali za kutosha.

Dawa zisizo bora, matumizi yasiyo sahihi ya dawa, pia uchafu na kutokutupa takataka vema, kunasababisha kukua kwa usugu. Hii ina maana matibabu yanayotumiwa kuua vijasumu, kuvu na vijiji kwa sasa hayana uwezo kutibu maradhi vilivyo.

Kuzuia usugu wa dawa za kuua vijasumu kunahitaji kufahamishwa zaidi kwa washiriki wote wa afya, pamoja na umma kama wajibu wa kushirikiana kwa pamoja.

Picha hizi za maigizo zilitengenezwa na EPN ili kutoa habari kwa umma wote kupitia sanaa ya uchoraji. Toleo hili na lile la awali la pili linapatikana katika lugha ya Kifaransa na Kiswahili.

Dawa za kuua vijasumu ni tiba kubwa inayookoa maisha dhidi ya magonjwa maambukizi lakini visa vya usugu kwa dawa za kuua vijasumu (AMR) vinaongezeka kwa kasi hivyo kupunguza ufanisi wa dawa za kuua vijasumu. Kutokana na hayo, tiba ya kwanza kwa magonjwa kama Malaria, kifua kikuu na magonjwa nyemelezi ya UKIMWI haitibu na imesababisha gharama za kuwahudumia wagonjwa kuzidi kuongezeka.

Kimaendeleo: Donna Kusemererwa, Elisabeth Goffin, Andreas Wiegand, Tasneem Yamani, Leah Mwai, Serah Muteru
Mtindo na mpangilio: Elisabeth Goffin
Ufafanuzi: David Radoli

EPN ingependa kuwashukuru washirika wake kwa kuwasaidia kutengeneza filamu hizi.

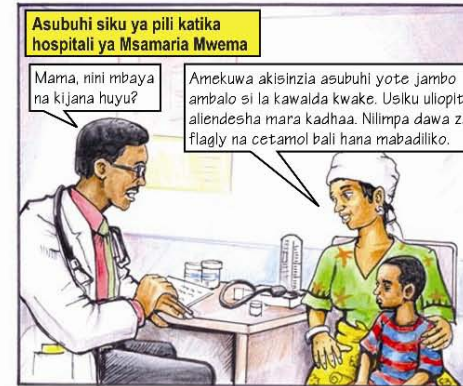
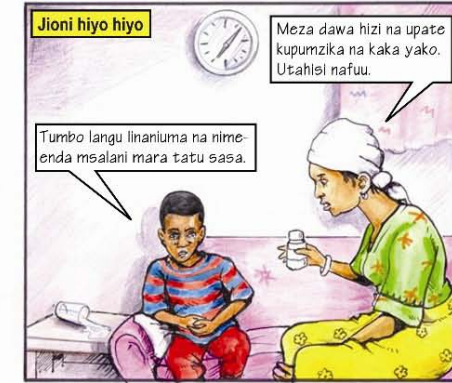
Strengthening
Pharmaceutical
Systems

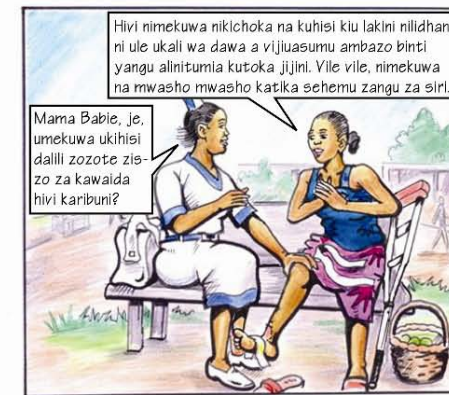

© Ecumenical Pharmaceutical Network 2012

Kulitua chapisho hili kwa ajili ya elimu na nia isiyo ya kibiashara imeruhusiwa bila kibali cha maandishi kuomba ruhusa kwa mwenye hati miliki mradi tu uchapishaji ufanyike kwa makini na hakika bila kubadili chochote. Kulitua chapisho hili kwa nia ya kufanya biashara hairuhusiwi bila kibali cha maandishi kutoka kwa mwenye hati miliki.

EPN itafurahi kupokea maoni yoyote kuhusiana na chapisho hilin.

Katika ofisi ya Dk J.

Mama Bable, lazima niseme una bahati ya kukutana na muuguzi Waja asubuhi hii. Kiwango chako cha sukari kiko juu sana. Muuguzi Wanja alikisika vizuri kuwa huenda ukawa na kisukari. Tutafanya uchunguzi mwingine zaidi kesho asubuhi kuthibitisha hili.

Kisukari? Inawezekani vipi? Nili-dhani hizi zilikuwa dalili ndogo na mkwaruzo kwenye mguu!

Kutoona haraka kwa kidonda, kwenda haja ndogo kila wakati, mwasho na kuhisi kizunguzungu ndizo dalili za kisukari. Je, linaonekana jambo la kawaida?

Nilitahii kuja miezi sita iliyopita. Nimekuwa nikitumia vita mini na mafuta ya kujipaka bali hapakuwa na mafanikio! Na dhani sijachelewa...

Katika kijiji kidogo

Hujambo dada, naharukisha angalau nimnunulle Wangeci dawa ya kukohoa na augmentin. Ana-kohoa sana.

Walipata maambukizi haya shuleni. Mwanangu Tom alikuwa na kikohozi na homa hivi karibuni.

Nilinunu dawa ya kunywa nikampa na tembe za vijuuasumu zilizobaki katika kabati langu. Siku tatu baadaye mwanangu alihisi vibaya ambapo nilimkimbiza katika hospitali ya Msamaria Mwema. Muuguzi Waja karibu akosane nami.

Siamini haya. Yeye ni mtu mzuri sana. Kipi kilifanyika?

Kwa kutumia dawa nzuri na lisho bora utakuwa mchangamfu kwa muda mfupi. Hakikisha unatafuta ushauri kutoka kwa wataalamu kuanzia sasa. Kujitibu mwenye kunaweza tu kudu-danganya kwa kufunika dalili tu bali ugonjwa haujatibika, matokeo yake huwa hayawezi rekebika.

Nitakuwa na hakika ya kuwashauri marafiki ambao wanafanya hivyo.

Kwa hivyo tutafanya uchunguzi mwingine wa damu kesho asubuhi. Hakikisha kwamba huli kiamshakinywa chochote. Kwa sasa mwache muuguzi asafishe kidonda na kukifunga. Uwe na siku njema.

Asante sana.

Kupumua kwake kulikuwa kubaya tulipofika pale. Waja alisema nilimkalisha kwa muda mrefu.

Aah jamanii!

Walisesema pia kwamba nilitumia dawa mbaya ya vijuuasumu na nikampa kipimo kibaya. Hata dawa yenyewe ya kukohoa haikuwa ya umri wake. Kwa kweli sikujuu kile nilichokuwa nikikifanya. Pengine angekufa.

Kwa hivyo nafaa kufanya nini? Ita-nichukua muda wa saa moja kufika katika hospitali.

Majuma matatu baadaye

Aah mama Bable, waonekana nafuu sasa. Kipi kilifanyika?

Ndiyo, najihisi nafuu sana. Kidonda changu kinapona. Lazima nibadilisho jinsi ni-navyokula, nafaa kupunguza vitu kama viazi, mkate na hata mafuta. Nameza dawa kila siku kudhibiti kiwango cha sukari kiwe chini.

Nilikwa na bahati kukutana na muuguzi Waja asubuhi ile. Wakati mwingine nikijihisi mgonjwa, nitajweka akiba kidogo na binti yangu ya kuenda moja kwa moja zahanatini au hospitalini kutafuta usaidizi.

Iwapo Wangeci ana maambukizi kama yale Tom alikuwa nayo, heri ukamwone mtaalamu. Unaweza kwenda katika kituo cha afya kilicho katika kijiji jirani. Si mbali sana.

Wazo zuri. Hebu nika-ende sasa. Kwaheri.

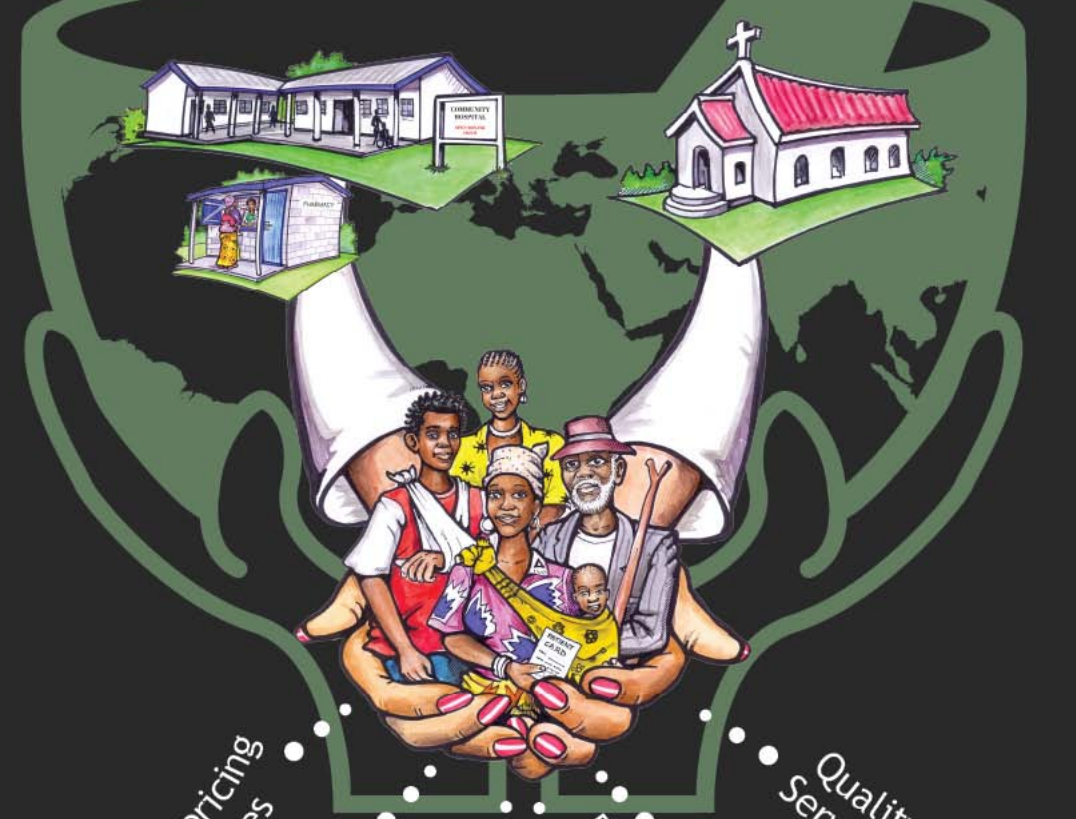
Utapata kunifahamisha i wapo wataweza kukusaidia!

30 years of strengthening pharmaceutical services in church health systems

30 ans de renforcement des services pharmaceutiques dans les systèmes sanitaires confessionnels

- Affordable pricing / Prix abordables
- Reliable supply systems / Systèmes de fourniture fiables
- Quality medicines / Médicaments de qualité
- Skilled pharmaceutical staff / Personnel pharmaceutique qualifié
- Health information / Information de santé
- Quality service / Service de qualité

Katika hospitali idara ya wagonjwa wasiolazwa

Tafadhali nisaidie. David amekuwa akikohoa kwa muda wa siku tano na joto la mwilini limepanda!

Aah naam. Nitampima joto yake na kuchukua baadhi ya sampuli kwa ajiri ya maabara.

David ana homa na kiwango cha joto ni 39.8° c. Nadhani anaugua kichomi. Nakumbuka umekuwa hapa mara kadhaa ukiwa na maambukizi ya kifua au kuendesha?

Huo ni ukweli. Nimekuja hapa mara nyingi. Ni gharama kwa sababu kijiji chetu kiko mbali kutoka hapa.

Mama Abi, David anaonekana mgonjwa. Kipi kilichofanyika?

Anaugua maambukizi ya kifua na homa kali. Muuguzi Wanja alichukua sampuli zake akapeleka maabarani. Bado nasubiri matokeo.

Si ni majuma mawili tu David alikuwa akiugua kuendesha?

Aah amekuwa mgonjwa kila mara katika umri huu wake wa ujana. Nina hofu. Jirani yetu amepoteza kitindamimba wake kutokana na maambukizi ya kifua. Lakini muuguzi Waja amenishauri kununua sabuni ili kumkinga dhidi ya kuugua zaidi.

Mnaishi namna gani?

Tunaishi katika kijishamba kidogo. Tunalima mboga na kufuga mbuzi. Pia kuna bwawa dogo karibu la maji.

Mnategemea bwawa hilo kwa maji? Pengine pia hutumika pia na wanyama na sidhani kama maji hayo ni safi.

Si safi kabisa, lakini mimi huchemsha kabla ya kuyatumia kwa kupika au kunywa.

Tunawapoteza watoto wengi. Mlezi michache iliyopita nilishawishi mume wangu kununua bero. Tunaitumia na majirani watatu kusafirisha maji safi umbali wa kilomita mbili.

Maji katika bwawa letu kila mara yana rangi ya hudhuru-rungi nao wanyama huingia ndani. Wakati mwingine siwezi hata kupata kuni za kutosha kupika na kuyachemsha maji.

Pia nilimwalia muuguzi Waja apate kukutana na kina mama apate kutushauri. Alitueleza kuwa tunawe na sabuni kila wakati na ktushawishi tuwaambie waume wetu wajenge choo. Baadaye tukajadili kuhusu upishi.

Upishi? Kila imwanamke anaweza kupika.

Hilo ni jambo la muhimu sana. Bwawa hilo laweza kuwa chanzo cha kusambaza vidudu vya maradhi. Je, mna choo na hamali pa kuoshea mikono baada ya kutoka chooni?

Kuna choo kidogo. Lakini watoto hawapendi kikutumia.

Mikono yetu inaweza kubeba vidudu vya maradhi ambayo yanaweza kusababisha kuendesha na maambukizi ya kifua. Inafaa kila mtu kunawa mikono kila wakati baada ya kutumia choo, kabla ya kupika na pia baada ya kula.

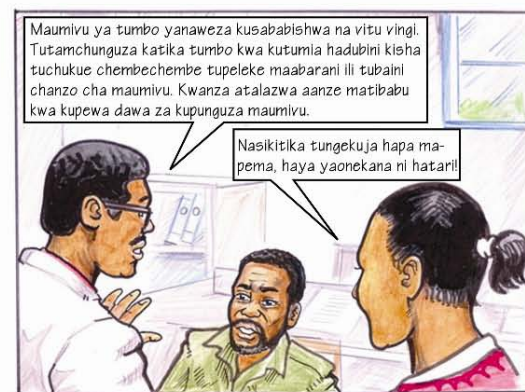
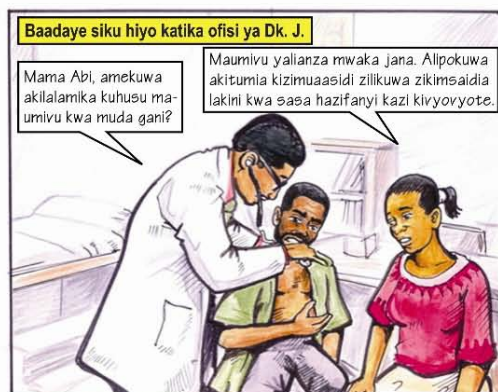
Hiyo ndiyo sababu ya yeye kuugua sana? Iwapo sababi inaweza kuleta tofauti basi sina budi kufanya bidii kuinunua.

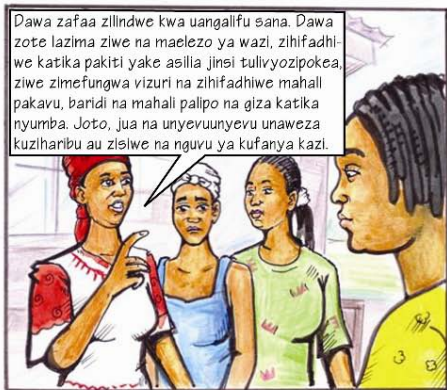
Tulizungumzia kuhusu uoshaji wa matunda na mboga vyema. Baada ya kuosha mikono yetu vizuri na vile vile jinsi ya kuhifadhi chakula na kuvifunika dhidi ya wadudu. Muuguzi Waja alitushauri pia kuosha vyombo na vyungu kwa maji moto na sabuni. Nimetengeneza mtego wa kunasa nzi mwenyewe kutokana na chupa za plastiki.

Tafadhali mama Abi, daktari anataka kukuona wewe.

Waweza kuniita wakati wovote. Tutaonana.

Naja. Aah mama A ilikuwa bora hasa kujifunza kutoka kwako. Nitakuita labda utaweza kutushauri kule kijijini.

Miaka 30 ya kuinua kiwango cha huduma za dawa katika mfumo wa afya wa makanisa

Taasisi za taaluma na utawala bora

Kuimarisha taasisi kupitia kuinua uwezo wa taasisi na kusambaza vifaa vya kuonyesha jitihada za utawala. Mafunzo ya kifamasia kwa wafanyi kazi wa huduma za afya na pia kuwapa miongozo na viwango vya kuinua huduma ya dawa.

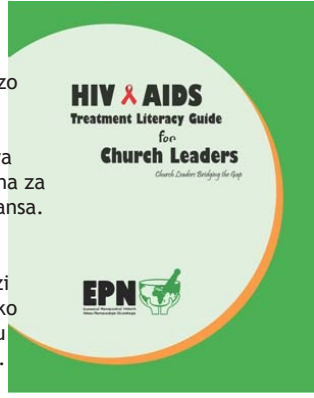
Uwezo wa kufikia dawa

Kushughulikia mifumo ya usambazaji, matumizi ya dawa, ubora wa dawa, huduma za dawa na kumudu gharama yake

Mwongozo wa kuelimisha viongozi wa makanisa kuhusu matibabu ya virusi vya Ukimwi upo katika lugha za kingereza na kifaransa.

EPN pia inatoa elimu ya matibabu kwa viongozi wa makanisa kutoka na mwaliko kutoka kanisa lolote au kikundi chochote.

Mapambano dhidi ya Usugu wa dawa za kuua Vijasumu

Shughuli kuhusu utumiaji bora wa dawa za kuua vijasumu na utekelezaji wa vita dhidi ya maabukizi yatokayo hospitali ziliwafikia watalaamu wa afya 500 katika mataifa 9 mwaka 2010.

Ecumenical Pharmaceutical Network

Gatundu Villas No.1, Gatundu road, Kileleshwa. P. O. Box 749 - 00606 Nairobi, Kenya
Tel: +254 20 4343393 | 724 301755 Fax: +254 20 4343395

info@epnetwork.org